

VINERI · 24 SEPTEMBRIE 2010 · ANUL LX NR. 39

FOAIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*Ne-români care vor să-i reprezinte pe români
Soarele, pentru toți românii, la București răsare...*

Votați candidații Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria!

CALENDAR ORTODOX

20 septembrie, luni – † Sf. Ier. Martir Antim Ivireanul; Sf. Mc. Calistrat și Epiharia.
 21 septembrie, marți – † Cuv. Hariton Mărt.; Sf. Prooroc Varuh; Sf. Mc. Pimen.
 22 septembrie, miercuri – Cuv. Chiriac Sihastrul; Sf. Mc. Trifon, Gudelia și Petronia.
 23 septembrie, joi – Sf. Mc. Grigorie Luminătorul, Ep. Armeniei; Sf. Mc. Ripsimia și Gaiani.
 24 septembrie, vineri – † Acoferământul Maicii Domnului; Sf. Ap. Anania; Cuv. Roman Melodul.
 24 septembrie, sâmbătă – Sf. Sfințit Mc. Ciprian; Sf. Mc. Justina; Cuv. Teofil.
 26 septembrie, duminică – Sf. Sfințit Mc. Dionisie Areopagitul; Sf. Mc. Teoclist. Duminica a XIX-a după Rusalii (Predica de pe munte – iubirea vrăjmașilor).

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„La școala generală cu limba de predare română din Jula se desfășoară o animată viață sportivă. Tinerile speranțe, care în anii școlari precedenți, la fazele orașenești, pe plasă și județene ale competițiilor sportive au realizat de atâtea ori performanțe bune, desigur nu-și vor precupeți forțele nici anul acesta și vor începe antrenamentele încă de pe acum. Totodată sperăm că succesele lor vor determina și pe alți colegi ai lor să se încadreze în activitatea sportivă a școlii.” (Pentru noi succese la Jula, Jucătorii frunțași la tenis de masă: Mihai Bihari și Tiberiu Herdean, Foaia Noastră, Nr. 18, 15 septembrie 1970, pag. 5)

Acum 30 de ani

„Deja în anul viitor va apare și al IV-lea volum din seria *Din tradițiile populare ale românilor din Ungaria*, cuprinzând material folcloric literar în proză, povești și povestitori români din comunele Chitighaz, Bătania și Otlaca-Pustă. Autorii acestui volum – Ágnes Kovács, Alexandru Hoțopan și Ana Varga – ne prezintă câțiva informatori de creații folclorice talentați, ca Teodor Șimonca, regretatul Mihai Purdi, soții Megyeri, Floarea Cosma, Dumitru Sabău și alții. Tot în 1981 va apare și volumul de nuvele al lui Ilie Ivănuș intitulat *Dincolo de orizont*.” (L-am întrebat pe dr. Gh. Mihăiescu: Ce noutăți editoriale pregătește Editura didactică? autor: I.Sz.K., Foaia Noastră, Nr. 36, 21 septembrie 1980, pag. 3)

Acum 10 ani

„Când am aflat că Dumitru Fărcaș va veni la Jula, amintirile mele s-au grăbit să mă cuprindă din adâncuri. Știam la ce să mă aștept – și cu siguranță că nu eram singurul. M-am pregătit sufletește de a-l primi pe acest uriaș al taragotului. În seara de miercuri trecută, Dumitru Fărcaș a reușit să-mi trezească toate neamurile mele. Și mi le-a adus atât de aproape în viața mea, cum nu le-am simțit încă niciodată pe ai mei. Am aflat adevărul pe care până acum l-am simțit doar: adevărul cum că de ce, prin ce este neamul neam. Acest artist a reușit să adune într-o oră toate sentimentele și crezul, crezul unui popor cu rădăcini adânci. Maestrul a reușit ceea ce nu reușesc sute și sute de oameni, oricât s-ar strădui ei.” (O oră, autor: Șt. Oroian, Foaia românească, Nr. 38, 22 septembrie 2000, pag. 3)

Secretarul de stat și presa de naționalitate

Cel mai nou număr al revistei „Barátság”, apărut pe 15 septembrie, acordă un spațiu special interviului realizat cu noul secretar de stat pentru naționalități Szászfalvi László, din cadrul Ministerului Justiției și Administrației Publice, despre sistemul de finanțare al organizațiilor civile ale naționalităților din Ungaria. „Am introdus în planul de muncă întâlnirea regulată, chiar și la fiecare jumătate de an, cu directorii, reprezentanții presei minoritare. Am plăcerea să răsfoiesc ziarele, chiar în timpul studenției mele la Teologia Reformată din Budapesta, timp de patru ani și jumătate, am lucrat la Tipografia Ráday”, a mărturisit secretarul de

stat. „În cursul verii am avut întrevederi cu președinții autoguvernărilor pe țară ale minorităților din Ungaria, unde am căzut de comun acord să stabilim o nouă perspectivă pentru soluționarea problemelor revistelor și proiectelor minorităților, în urma căreia aceste instituții de specialitate să poată să-și desfășoare activitățile.

Am făcut vizite la mai multe minorități, am discutat cu reprezentanți ai sferii civile, de la care am cerut să stabilească propuneri concrete pentru a regândi, a redimensiona legea cu privire la alegerile autoguvernărilor minoritare din Ungaria”, a precizat noul secretar de stat pentru naționalități Szászfalvi

László în interviul acordat Evei Mayer în revista „Barátság”. A.C.

Emisiuni noi de naționalitate la MTV

Din 6 septembrie, în grila de toamnă a Televiziunii Maghiare au fost introduse două noi emisiuni de naționalitate. De patru ori pe săptămână (luni, marți, miercuri și joi), pe M1, cu începere de la ora 13.00 se prezintă emisiunea „Összhang” (Acorduri), un program muzical care prezintă muzica popoarelor din Bazinul Carpatic. În zilele de duminică, pe M2, cu începere de la ora 18.00, se prezintă emisiunea „Pillér” (Stâlp), care are ca tematică problema minorităților din Ungaria și a maghiarilor din afara granițelor. Emisiunile sunt difuzate în limba maghiară pentru a populariza cât mai mult valorile naționalităților conlocuitoare. În prima emisiune din 12 septembrie a emisiunii „Pillér” s-a prezentat renumitul regizor de filme *Cornel Mândruțau*, care a dezvăluit telespectatorilor originea numelui său românesc. E.I.

Alegeri locale și minoritare 2010

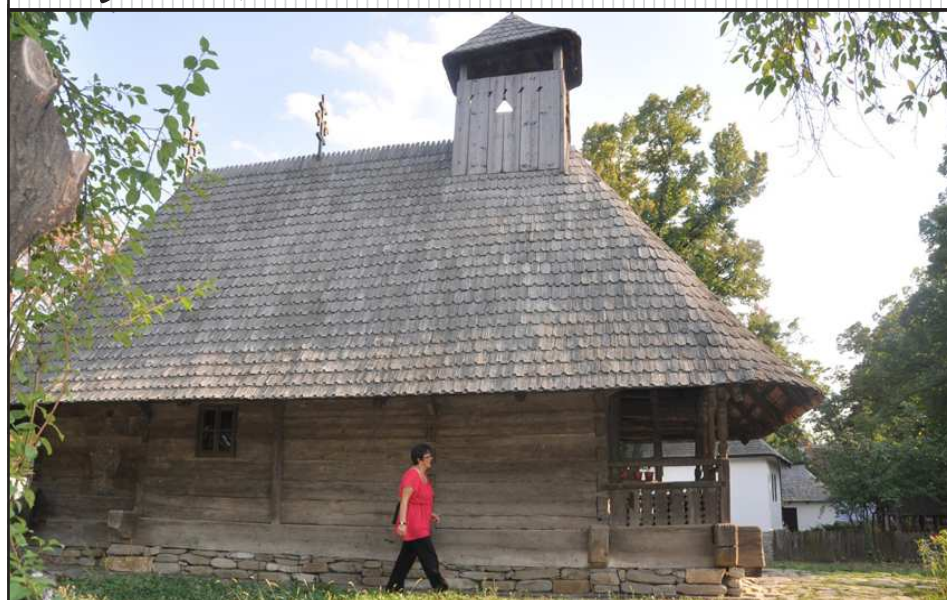
Pe 3 octombrie votăm din nou

La alegerile locale și minoritare din Ungaria, care vor avea loc peste o săptămână, vor vota circa 8,2 milioane de locuitori. Alegătorii vor vota pe 3 octombrie 2010 cine să le reprezinte drepturile în următorul ciclu de patru ani în localitățile și județele în care trăiesc.

În aceeași zi se vor ține și alegerile pentru autoguvernările minoritare locale, dar în locație separată. La alegerile minoritare pot participa numai acele persoane, care până în data de 15 iulie 2010 s-au înscris pe listele minorităților.

A.C.

Poza săptămânii

– Tă' roată, tă' roată, dar io tot nu găsesc ușă deschisă...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Educatorea Maria Rocsin Pekárik în jurul copiilor din Jula (foto: Rita Pătcăș)

Ne-români care vor să-i reprezinte pe români

Pentru alegerile din 3 octombrie 2010, în total 9 asociații au desemnat candidați pentru formarea autoguvernărilor românești locale. Dintre acestea, 3 organizații au candidați care au fost sau sunt și în prezent deputați în autoguvernările țiganilor. Datele pe care le prezentăm mai jos sunt publice, ele au fost culese de pe site-ul Biroului Electoral Central (www.valasztas.hu).

Candidații în discuție ale acestor asociații sunt următorii:

Mátészalka (jud. Szabolcs-Szatmár-Bereg)
Farkas Sándor (AȚRIRU)
2006, 2002, 1998, 1994 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor

Geszti (jud. Bichiș)
Balogh Barnabás (AȚRIRU)
1998, 1995 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor
Balogh Barnabásné (AȚRIRU)
2002, 1998, 1995 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor
Restás József (AȚRIRU)
2002 – candidat pentru Autoguvernarea Țiganilor

Leucushaz (jud. Bichiș)
Szántó György (AȚRIRU)
1994 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor

Hajdúszovát (jud. Bihar)
Nagy József (AȚRIRU)
2002, 1998, 1994 – candidat pentru Autoguvernarea Țiganilor

Budapesta, sect. XXI.
Nagy Béla (AȚRIRU)
2006, 2002 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor, Püspökladány

Budapesta, sect. XIII.
Jakab Beáta (AȚRIRU)
2006 – candidat pentru Autoguvernarea Țiganilor, Püspökladány
Zsuk Ágnes Erzsébet (AȚRIRU)
2006 – candidat pentru Autoguvernarea Țiganilor, Püspökladány

Budapesta, sect. XV.
Varga János (AȚRIRU)
2006 – candidat pentru Autoguvernarea Țiganilor, Püspökladány

Szalonna (jud. Borsod-Abaúj-Zemplén)
Orgona Győző (ARB)
2006, 1998 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor
2002 – deputat în Autoguvernarea Croaților
Rusznayk Dezső (ARB)
2006, 1998 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor
2002 – deputat în Autoguvernarea Croaților
Szűcs Mária Magdolna (ARB)
2006 – candidat pentru Autoguvernarea Țiganilor

Szendrő (jud. BAZ)
Szavuly Sándor (ARB)
2002 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor

Szendrőlád (jud. BAZ)
Szavuj József (ARB)
1998, 1994 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor
Dányi József (ARB)
1998 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor, Szendrő

Martonyi (jud. BAZ)
Dolányi Bertalan (ARB)
2002, 1998 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor

Győr (jud. Győr-Ménfőcsanak)
Karika Rudolf (ARB)
2006 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor

Törökbálint (jud. Pest)
Prágai Ilona (ARB)
1998 – candidat pentru Autoguvernarea Țiganilor, Budaörs

Aceste organizații sunt următoarele:

1. Asociația pe Țară pentru Reprezentarea Intereselor Românilor din Ungaria (AȚRIRU) – Magyarországi Románok Országos Érdekképviseleti Egyesülete (MROÉE), cu sediul la Chitighaz, piața Fő nr. 2, președinte: *Gulyás György*.

2. Asociația Română din Budapesta (ARB) – Budapesti Román Egyesület (BRE), cu sediul în Budapesta, sect. VI, str. Rózsa nr. 48, președinte: *Roxin Anna*.

3. Uniunea Democratică Maghiaro-Română (UDMR) – Magyar-Román Demokratikus Szövetség (MRDSZ), cu sediul în Budapesta, sect. XVI, str. Akácfa nr. 52, președinte: *Papp Zoltán*.

Budapesta, sect. XIV.
Papp Zoltán (UDMR)
2006 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor, sect. XVI.

1998 – deputat în Autoguvernarea Românilor, sect. X.

1995 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor, sect. XVI.

Papp Zoltánné (UDMR)
2006 – deputat în Autoguvernarea Românilor, sect. XIV.

1998 – deputat în Autoguvernarea Românilor, sect. X.

1995 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor, sect. XVI.

Budapesta, sect. X.
Papp Zoltán jun. (UDMR)

2006 – deputat în Autoguvernarea Țiganilor, sect. XVI.

1998 – deputat în Autoguvernarea Românilor, sect. IV.

Menționăm, deci, că informațiile publicate mai sus sunt culese din paginile oficiale de pe Internet ale organelor electorale. În acest fel, nu am avut cum să verificăm eventuala coincidență a numelor de familie.

E.I.

EDITORIAL

Soarele, pentru toți românii, la București răsare...

Când am auzit pentru prima dată că e invitată la București o delegație de 20 de români din Ungaria, am zis, în glumă, că „nu se poate... nu mai rămâne nimeni acasă”. Dar până la urmă s-a întocmit nu doar cea mai numeroasă, dar și cea mai reprezentativă delegație de până acum a comunității noastre, care a fost primită de Președintele României, de secretari de stat, senatori, deputați și alte oficialități.

Sigur că se poate glumi pe seama numărului redus al comunității românești din Ungaria (mai ales dacă luăm datele de la ultimul recensământ, când s-au declarat români doar 7995 de cetățeni), dar nimeni nu poate spune că ea nu ar exista. Cu bunele și relele ei, comunitatea noastră trăiește, iar problemele cu care se confruntă sunt invers proporționale. Cu toate că rezolvarea majorității acestor probleme depinde numai și numai de noi înșine, fără ajutor exterior niciodată nu vom reuși. Iar acest ajutor trebuie să vină în primul rând din București. Acesta a fost mesajul transmis de delegația noastră la București. Fără ajutorul de la București, românii din Ungaria niciodată nu vor scăpa de dăunătorul și distrugătorul fenomen al etnobiznisului, niciodată nu își vor putea reforma învățământului etc. etc. Decenii de-a rândul, liderii românilor din Ungaria au tratat cu oficialitățile de la București dintr-o poziție puțin arogantă, crezând că aceștia trebuie să știe de la sine cum și cu ce ne pot ajuta. Noi luăm tot timpul exemplul Ungariei, care în ultimii 90 de ani a avut suficient timp să învețe cum să-și trateze ungurii din afara granițelor. O vorbă ungurească zice că nici mă-sa nu-l înțelege pe copilul tăcut. Cam așa suntem și noi. Când ne întâlnim cu oficialități din țara noastră mamă, ne pierdem în amănunte și în cel mai bun caz le cerem... bani. Să ne dea bani, dar după aceea să ne lase în pace. Cam asta am vrea noi. Cu toate că așa niciodată nu se va stabili o relație corectă și de parteneriat durabil între noi și țara-mamă.

Recenta noastră vizită la București credem, totuși, că a fost un nou început în relațiile româno-române. (Cu vrerea nu zicem că ar fi fost „moment istoric”, pentru că de acestea au fost destule. Chiar prea multe...) Asta din mai multe motive: 1. pentru că am fost o delegație sinceră și deschisă, care nu s-a redus doar la plângeri și la cereri, ci am prezentat și cazuri concrete de realizări; 2. pentru că din delegație au făcut parte doar persoane active în viața publică și culturală românească din Ungaria, primari din sate românești, preoți și directori de școli și de muzee, președinți de autoguvernări și asociații românești active, reprezentând toate cele trei județe plus Capitala, unde trăiesc comunități însemnate de români; 3. pentru că am scăpat, să sperăm pentru totdeauna, de complexul cine unde s-a născut și de unde vine, deoarece din delegația actuală au făcut parte atât români băștinași, cât și români născuți în România, dar stabiliți de mulți ani în Ungaria și integrați în comunitatea noastră.

Aprecierile de la fața locului, după întâlnirile cu oficialitățile de la București, au fost că, în sfârșit, am ajuns și noi, românii de aici, la o vârstă a majoratului, când știm care ne sunt problemele reale și nu ne mai pierdem în amănunte, când știm să integrăm și nu să dezbinăm, când suntem în stare să ne punem la o parte orgoliile personale și să reprezentăm cu adevărat interesele comunității din care facem parte. Cum zicea marele Ioan Slavici, născut nu departe de noi: „Soarele, pentru toți românii, la București răsare”. Nu la Arad sau la Oradea sau la Cluj. Ci la București. Și dacă nu știm să ne folosim de puterea razelor acestui soare, acolo unde suntem sortiți să trăim, atunci acesta, pentru noi, a răsărit degeaba.

Eva Iova

Pe scurt...

**DALAI LAMA,
LA BUDAPESTA**

Dalai Lama a fost făcut cetățean de onoare al Budapestei în timpul celei de-a șaptea vizite în capitala ungară, unde s-a aflat la sfârșitul săptămânii trecute. Dalai Lama a ținut conferințe sâmbătă și duminică pe stadionul Papp László din Budapesta. Luni, el s-a întâlnit cu mai mulți deputați unguri, membri ai Asociației de prietenie ungaro-tibetane.

**CENTRU-EXPO
ÎNTRU BICHIȘCIABA ȘI JULA**

Săptămâna trecută s-a desfășurat la Bichișciaba ultima ședință din ciclul de patru ani a Consiliului Județean Bichiș, unde s-a discutat și despre reușita unui proiect comun cu orașul Arad. Este vorba despre un proiect transfrontalier european, din care urmează să se construiască o hală de expoziție, cu 2 milioane de euro, între Bichișciaba și Jula, aproape de aeroport. În funcție de planul proiectului, lucrările vor începe în luna septembrie a anului curent, și trebuie terminate în luna august 2012.

**TEATRU ROMÂNESC,
INVITAT LA PÉCS**

În cadrul programului „Pécs, capitală culturală europeană 2010”, evoluează și mai mulți invitați din România. Printre aceștia, organizatorii au solicitat și Teatrul Tony Bulandra din Târgoviște. Aceștia vor prezenta piesa de teatru „Tacâmuri de pui”. Reprezentația va avea loc în ziua de 5 octombrie, de la ora 18.00, pe scena Casei de cultură „Babits Mihály” din Szekszárd, piața Szent István, nr. 10.

**TOAMNĂ CULTURALĂ
LA JULA**

În perioada 4-9 octombrie, la biblioteca orașenească din Jula se va desfășura „Săptămâna de toamnă a bibliotecii”. Programul acestor zile va cuprinde o serie de alte evenimente în cadrul cărora au fost incluse și Zilele Elevilor din Jula „Gyudin”, între 7-8 octombrie, când va fi ales elevul-primar al orașului Jula, pentru anul educativ 2010/2011.

Premiul pentru Minorități 2010

Secretariatul de Stat pentru Culte, Naționalități și Relații Civile din cadrul Ministerului Administrației Publice și al Justiției a lansat un apel în vederea nominalizării la Premiul pentru Minorități pe anul 2010.

Distincția se acordă persoanelor, organizațiilor sau autogovernărilor minoritare care au depus o activitate merituosă în domeniul vieții publice, științifice, culturale, bisericesti, în învățământ sau mass-media. Premiul pentru Minorități este înmănat în fiecare an, cu ocazia Zilei Minorităților, care se sărbătorește pe 18 decembrie în Parlamentul Ungariei.

Propunerile pentru candidații distincției vor fi înaintate până la

data de **20 octombrie 2010**, pe adresa Secretariatului de Stat pentru Culte, Naționalități și Relații Civile din cadrul Ministerului Ad-

ministrației Publice și al Justiției, 1055 Budapest, piața Kossuth nr. 4 sau prin e-mail la adresa titkarsag.nekf@meh.gov.hu.

Din partea comunității românești din Ungaria, până acum au fost premiați următorii: 1996 – comuna Micherechi, 1997 – Păstrătorii de tradiții din Aletea, 2005 – Ion Budai, director în pensie al Liceului „N. Bălcescu” din Jula, 2006 – dr. Gheorghe Petrușan, profesor universitar în pensie, Seghedin, 2007 – dr. Maria Gurzău Czeglédi, directoarea Liceului „N. Bălcescu” din Jula, 2008 – Cornel Mândruțau, regizor de filme și teatru, Budapesta, 2009 – Gheorghe Marc.

R.P.

Premiu pentru minoritățile din județul Bichiș

Comisia pentru Minoritățile Naționale și Etnice din cadrul Consiliului Județean Bichiș a lansat recent concursul intitulat „Premiul pentru Minoritățile din Județul Bichiș”. Autogovernările minoritare și organizațiile civile pot face propuneri pentru persoane sau comunități merituosă din rândul

minorităților. Premiul va fi înmănat în cadrul Zilei Minorităților din Județul Bichiș.

Dosarele candidaților vor fi înaintate până la **25 octombrie 2010**, pe adresa Comisiei pentru Minorități, Bichișciaba, aleea Derkovits nr. 2. Informații suplimentare aflați la numărul de telefon 66/441-141.

Forum pe tema destinațiilor turistice, la Jula

Directoarea Biroului Tourinform din Jula a deschis joi, 16 septembrie, în Sala de conferințe a Hotelului Parc din Jula, forumul pe tema Managementul Destinațiilor Turistice. Alături de Gyöngyi Botaș, forumul a fost deschis și de către primăria orașului dr. Perjési Klára, care a accentuat că: „Scopul Managementului Destinației Turistice ar însemna promovarea dezvoltării unui turism durabil, responsabil și de calitate în orașul nostru. În urmă cu trei ani, am discutat prima dată asupra acestui subiect, dar, din păcate, până în prezent nu s-a realizat.” La forumul

de discuții despre destinațiile turistice au ținut prelegeri specialistul în domeniul TDM, Semsei Sándor și Vigh Tamás, coordonatorul Agenției de Turism Maghiar. Obiectivul forumului a fost înființarea, organizarea și funcționarea managementului turismului prin care să se observe o creștere a structurii de cazare în fiecare an în cazul hotelurilor, pensiunilor și al altor destinații turistice din Jula. Tema a rămas deschisă, experților în acest domeniu le va rămâne sarcina pentru viitor să scoată în evidență dificultățile de executare a acestui subiect. A.C.

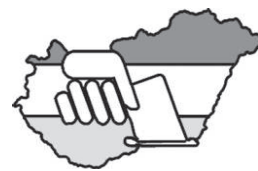
Viitorii ospătari din județul Ciongrad învață românește

În scopul sporirii capacității și competitivității brațelor de muncă, Centrul Forțelor de Muncă din județul Ciongrad a lansat un curs de calificare profesională pentru șomerii din județ. Acest curs funcționează cu 17 adulți de vârste diferite și dispune de 468 de ore. Este vorba despre un curs de cali-

ficare pentru ospătari. Aceștia au introduse în programă și în jur de 80 de ore de limba română. Cursurile de română au loc odată pe săptămână, la Școala profesională comercială din Macău, și sunt ținute de profesorul Gheorghe Ardelean.

A.B.

Alegeri locale și minoritare în Ungaria

3 octombrie 2010

Podul peste Crișul Alb rămâne închis

Pentru efectuarea lucrărilor de reparație și consolidare, podul peste Crișul Alb de pe șoseaua Jula-Șercad a fost închis de către autoritățile ungare, începând de la 16 iunie, pentru o perioadă de două luni, până pe 20 septembrie. Astfel, circulația a fost deviată pe traseul ocolitor Șercad-Doboz. Însă, din cauza vremii ploioase, lucrările programate pentru finalizare pe 15 septembrie, nu au putut fi terminate. Conform anunțului dat de Întreprinderea „Magyar Közút” Srl, podul va mai fi închis probabil până pe 1 octombrie. De la 1 octombrie până pe 18 noiembrie circulația autovehiculelor, precum și a celor cu capacitatea maximă de 20 tone se va desfășura pe un singur sens. A.C.

PETIȚIE

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria protestează față de abuzurile de drept comun comise împotriva comunității românești din Ungaria. Nu putem urmări în continuare cu pasivitate atacurile agresive asupra autonomiei reprezentate de autoguvernările (consiliile locale) ale românilor, prin așa-numitul „etnobiznis”, care, dezmembrând comunitatea, pune într-o situație imposibilă exercitarea drepturilor noastre comunitare, funcționarea instituțiilor noastre și ne erodează sentimentele identitare.

Cunoscând stadiul avansat de asimilare etnică în care se găsește minoritatea noastră, declarăm că nu mai avem mult timp la dispoziție! **Protestăm împotriva faptului că elita politică maghiară se aliază cu conducerea Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria și nu ia niciun fel de măsuri pentru ca din viața publică a minorității românești să fie eliminat nocivul fenomen al etnobiznisului.** Până în prezent, strigătul de ajutor al comunității românești din Ungaria nu a fost auzit. Cerem cu hotărâre ca **organizațiile oficiale care se ocupă cu minoritățile naționale să supună expertizei responsabilitatea conducerii Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria pentru extinderea și răspândirea crescândă a etnobiznisului.**

Anomaliile ivite în procesul pregătirii apropieratei alegeri

autoguvernamentale pun sub semnul întrebării însăși legitimitatea sistemului de autoguvernări minoritare și, drept urmare, pun în pericol și realizarea mult-doritei autonomii culturale a minorităților naționale.

E cunoscut deja faptul că, la 3 octombrie 2010, se vor putea forma autoguvernări românești într-o serie de localități în care se poate dovedi în mod obiectiv că nu există comunitate românească. Este vorba despre autoguvernările pseudo-românești ce se pare că vor fi înființate în județe ca Borsod-Abaúj-Zemplén și Győr-Sopron-Moson, același fenomen putând fi întâlnit și în Mátészalka, respectiv, în localitatea Szebény, din județul Baranya, precum și în multe (14) cartiere ale Budapestei. În aceste localități, o mare parte a candidaților la funcția de deputați fac acum parte din autoguvernarea țigănească actuală, urmând ca, de la 4 octombrie 2010, să devină membri ai autoguvernării românești.

Ca cetățeni cu drept de vot, loiali acestui stat, facem apel la partidele parlamentare ca, în timpul cel mai scurt cu putință, să pună capăt fenomenului etnobiznisului și să facă tot posibilul pentru dispariția autoguvernărilor pseudo-românești.

Cerem Guvernului Republicii Ungare să examineze în ce măsură corespunde sistemul autoguvernamental actual din Ungaria celor stipulate în articolul al trei-

lea, paragraful întâi din Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale: „Orice persoană aparținând unei minorități naționale are dreptul să aleagă liber dacă dorește să fie tratată sau nu ca atare, și nici un dezavantaj nu poate rezulta dintr-o asemenea alegere ori din exercițiul drepturilor legate de aceasta.”, respectiv celor menționate la punctul 35, articolul 3, paragraful 1 al raportului realizat de comisia de experți care a prelucrat sus-amintita Convenție-cadru: „Acest paragraf nu implică dreptul vreunui individ de a alege arbitrar să aparțină oricărei minorități naționale. Alegerea subiectivă a individului este inseparabil legată de criteriile obiective, relevante pentru identitatea persoanei.”

Cerem Comisarului pentru minorități naționale și etnice din Parlamentul Republicii Ungare să supună expertizei abuzurile din locațiile amintite mai sus.

Prezenta petiție va fi înaintată domnului dr. Orbán Viktor, prim-ministru al Republicii Ungare, partidelor politice din Parlament, comisiilor de experți, domnului dr. Kállai Ernő, ombudsman cu problemele minorităților, precum și domniei sale Traian Băsescu, președintele României și organizațiilor de resort din România.

Jula, 18 septembrie 2010

(Petiția a fost semnată de toți candidații UCRU la alegerile minoritare, care au fost prezenți la ședința din 18 septembrie 2010)

Secretar de stat din București, în vizită la redacția „Foi românești”

Luni, 20 septembrie, secretarul de stat Eugén Tomac, șeful Departamentului pentru Relațiile cu România de Pretutindeni a efectuat o scurtă vizită la redacția săptămânalului „Foaia românească”, făcând cunoștință cu jurnaliștii de aici și cu doi din membrii Prezidiului Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Înainte de a sosi la redacție, șeful DRRP a poposit câteva ore la Chitighaz, întâlnindu-se cu primărița Maria Gyuricska Kalcso și cu consilierul Gheorghe Ardelean, împreună cu care a vizitat grădinița, școala și biserica românească din localitate. E.I.

Pe scurt...

SEGHE DIN

Duminică, 26 septembrie, la biserica sârbească din oraș, credincioșii români ortodocși sunt așteptați la Sfânta Liturghie în limba română. Slujba va fi oficiată de protopopul Seghedinului, pr. Aurel Becan, și va începe la ora 9.30.

JULA

Pe 30 septembrie, în sala de sport a liceului „N. Bălcescu” va avea loc „Balul Bobocilor”, organizat de elevii clasei a X-a, pentru noii lor colegi din clasa a IX-a și diriginții lor. După orele de studii, de la ora 17.00, elevii vor trebui să treacă prin niște probe interesante și distractive. Momentul de încheiere al petrecerii va fi depunerea „jurământului” noilor elevi ai liceului.

OTLACA-PUSTĂ

Asociația Culturală Română „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă organizează, pe 2 octombrie, Ziua Mondială a Vârșnicilor. În cadrul acestui program va fi deschisă o expoziție despre tradițiile românilor, slovacilor și germanilor din sudul județului Bichiș. La ziua vâșnicilor, preotul din Jaca, pr. Cosmin Pop, va expune iconițe pictate pe lemn și pe sticlă.

CHITIGHAZ

Casa de Cultură și Biblioteca Tancsics Mihály din localitate organizează începând din 7 octombrie, în fiecare zi de joi, cerc de aerobic pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 6-14 ani. Cercul de gimnastică aerobică va fi condus de Mariana Mocan Kerepeczki. Despre această posibilitate mai multe informații primiți la numărul de telefon 06-66/251-208.

MICHERECHI

Echipa de păstrare a tradițiilor „Gheorghe Nistor” va dansa în comuna Grădinari din județul Caraș-Severin, în perioada 8-9 octombrie. Întâlnirea cu Ansamblul folcloric „Carașul din Grădinari” face parte din concursul câștigat de la Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” pentru întărirea relațiilor de prietenie cu localitatea Grădinari din România.

„Rămâne-ți lângă principiile Cuvântului lui Dumnezeu!”

De vorbă cu pastorul Nelu Zaharia

– Frate Nelu, aş vrea să depănăm amintirile comune, care ne leagă atât ca frați în Cristos, cât și ca români. Pentru aceasta trebuie să ne ducem înapoi în timp cu 30 de ani. Cum vă amintiți de acei ani?

– În urmă cu 30 de ani am ajuns pentru prima dată în Biserica Baptistă din Micherechi. În anul 1980 eram la Seminarul Teologic Baptist din București și un mare român și frate drag în Cristos, fratele Gros din Chitighaz a făcut o vizită la Uniunea Baptistă din București. În discuțiile pe care le-a purtat cu conducerea Uniunii Baptiste din vremea aceea și-a manifestat dorința ca tinerii studenți la teologie să vină să viziteze bisericile de limbă română din Ungaria, respectiv cea din Chitighaz și Micherechi. Așa s-a făcut că în vacanța anului 1980, în luna august, am avut posibilitatea să vin în Ungaria și să vizitez aceste două biserici.

– La începutul anilor '80, în România nu era ușor să obții un pașaport. Cum ați reușit totuși?

– Aici a fost pentru

Duminică, 12 septembrie, Biserica Baptistă din Micherechi a avut oaspeți din Arad. Pastorul Nelu Zaharia de la Biserica Baptistă „Betel” din Arad, cartierul Grădiște, și corul bisericii au luat parte la cele două servicii divine de dinainte de masă și de după-masă. Corul alcătuit din 45 de persoane l-a laudat pe Domnul prin cântări, iar pastorul Nelu Zaharia a vestit Cuvântul lui Dumnezeu.

Între cele două servicii divine am stat de vorbă cu pastorul Nelu Zaharia.

mine o minune dumnezeiască, deoarece în clasă la seminar am fost 10 studenți, între care eram nouă români și un frate maghiar, fratele Borzási Gyula. Când fratele Gros a spus că ar dori ca un tânăr să petreacă cel puțin o lună de zile în bisericile baptiste române, fără să dea un nume, în inima mea s-a născut dorința să vin aici și m-am rugat: „Doamne, deschide-mi o ușă ca eu să fiu acela, care să ajung într-o altă țară și la frații mei care vorbesc aceeași limbă.” Frații din conducerea Uniunii mi-au spus și mi-au facilitat toate demersurile care erau necesare, ca eu să pot să vin în Ungaria. Actele pe care le-am primit de la București au fost bune pentru ca la Baia Mare, unde eu locuiam, să pot obține pașaportul pentru ieșirea din țară.

La Micherechi am avut posibilitatea să fiu găzduit

în familia Ruja, să mă cunosc cu familia aceasta. M-am bucurat atunci să întâlnesc aici în Biserică tineri devotați lucrării Domnului, a fost pentru mine o perioadă foarte frumoasă petrecută aici, mai ales că am avut posibilitatea cu tinerii din Chitighaz să mergem pentru câteva zile într-o tabără la Balaton. Acolo am avut oportunitatea cu colegul meu de naționalitate maghiară Borzási Gyula din România, să petrecem un timp frumos în această tabără, unde a predicat și fratele evangelist Billy Graham. Am predicat acolo și eu, iar fratele Borzási m-a tradus. A fost un timp plăcut pentru mine, am vizitat atunci Budapesta, Uniunea Baptistă, Seminarul Teologic.

– Din anul 1980 ați mai fost de două ori la Micherechi. Cum vedeți Dvs. în cei 30 de ani, care s-au scurs, în ce măsură ne-am schimbat atât pe plan spiritual, cât și din punct de vedere al limbii?

– Pentru mine a fost o mare surpriză în anul 1980, când am venit pentru prima dată aici, m-am bucurat că într-o țară străină – deși vecină cu România –, să aud frații vorbind în limba română și mai ales rugându-se, predicând și cântând spre slava lui Dumnezeu în biserică, în limba română. E adevărat, chiar și acum 30 de ani, am văzut în rândurile tineretului o înclinație spre limba maghiară, deoarece învățau la școli și nu a fost rău din privința aceasta, pentru că trebuie să cunoască și limba țării unde trăiesc și unde pot să-și facă un viitor. Dar m-am bucurat că în biserică s-a vorbit o limbă română clară, ne-am putut înțelege. Probabil că după 30 de ani parcă procesul acesta de maghiarizare s-a mai accentuat, deși mă gândeam că acum, când sunt atâtea oportunități să ne vizităm, cumva românii vor căuta și din

punct de vedere al limbii să se perfecționeze... Cred că prin vizitele noastre putem face lucrul acesta.

Nelu Zaharia

Îndemnul meu este: ține-ți la limba română, chiar dacă trăiești în Ungaria și să folosești limba maghiară când e nevoie de ea să predicați și la alții, pentru că sunt multe suflete nemântuite în țara aceasta, la care le puteți vorbi direct în limba maghiară.

Din punct de vedere spiritual, acum 30 de ani m-am bucurat să găsesc biserici întemeiate în Cuvânt, probabil că acum după 30 de ani lucrurile s-au schimbat, poate unele nu spre bine, dar vrem să contribuim prin vizitele a noastre la a rămâne lângă principiile Cuvântului lui Dumnezeu. Chiar dacă generațiile se schimbă, Cuvântul rămâne același. Chiar dacă trebuie să folosim metode diferite față de acum 30 de ani, nu avem voie să stricăm Cuvântul lui Dumnezeu.

– După perioada petrecută la seminarul teologic, a venit și vremea căsătoriei și i-ați invitat și pe tinerii din Micherechi la nunta dumneavoastră... Ce amintiri aveți de atunci?

– Îmi aduc aminte că în iarna anului 1982, luna februarie, în Biserica Baptistă din Bocșa, județul Caraș-Severin, am cunoscut-o pe soția mea. În același an, pe data de 18 iulie, ne-am căsătorit. Când am stat la masă cu soția și am vorbit despre invitații pe care am vrea să-i avem alături de noi, în capul listei au fost și tinerii din Micherechi. Nu

știam în vremurile acelea dacă invitația prin poștă va ajunge la frații mei români din Ungaria. Era îndoielnic în ce privește poșta din România, știam că multe scrisori se cenzurează și nu sunt lăsate să iasă peste graniță, care intră nu se dau la destinatari. Dar surpriza mare pentru mine a fost că cinci tineri din Biserica Baptistă Română din Micherechi, în timp ce am intrat ca mire și mireasă în Biserica din Bocșa, dumnealor au fost prezenți acolo. Sigur surpriza a fost mare, mai ales că aveam gândul acela că nu au primit invitația și nu aveau să știe despre data căsătoriei mele. Dar văzându-i că au intrat în biserică – ne-au zâmbit, ne-au făcut poze – eu am întrebato pe soția mea: tinerii aceștia fac parte din invitații tăi, iar eu nu-i cunosc? Ea mi-a spus: nu. Atunci după câțiva timp mi-am revenit și i-am spus soției: sunt tinerii din Micherechi, din Ungaria. A fost pentru noi o mare bucurie.

– Cum v-ați continuat activitatea de pastor după căsătorie?

– Sigur că anii au trecut, Dumnezeu a făcut lucruri mari pentru oamenii din Estul Europei, granițele s-au deschis. Noi după căsătorie am plecat și am slujit cu Evanghelia șase ani în județul Cluj, la Câmpia Turzii. Din 1988 ne-am mutat la Arad. După ce am ajuns în această parte a țării și s-au deschis granițele, am avut posibilitatea să vizităm biserică din Micherechi, dar destul de rar, deși suntem mai aproape. Am fost ocupați cu construcțiile caselor de rugăciune, pe care le-am ridicat în zona unde slujesc în Arad, Zimandul Nou. Am avut responsabilități de slujire în cadrul frățietății noastre din Arad și județul Arad, dar nădăjduim ca pe viitor să ne căutăm mai des. Aș vrea să avem partășie cu frații, cu familiile din biserică din Micherechi. Ne-am bucura ca și cei din Micherechi să ne viziteze la Arad, să ne putem bucura împreună. (Interviul va continua în numărul următor)

Gheorghe Ruja

Grupul tinerilor din Micherechi și soții Zaharia în 1982

Sărbătoare mare la Oradea

Împlinirea celor 90 de ani de la reînființarea Episcopiei Oradei a fost binecuvântată de vizita Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în Țara Crișurilor, efectuată în perioada 17-20 septembrie, scrie Ziarul Lumina.

Un impresionant sobor de arhieriei, preoți și credincioși, alături de oficialități locale, l-au întâmpinat vineri, 17 septembrie, pe Preafericitul Părinte Patriarh Daniel la Centrul Eparhial, în Paraclisul „Sfinții

Ierarhi Mărturisitori Ilie Iorest și Sava Brancovici, mitropoliții Transilvaniei”. Cu această ocazie, Preasfințitul Episcop Siluan al Episcopiei Ortodoxe Române a Ungariei a oficiat o slujbă de Polihroniu.

În cuvântul de bun-venit, Preasfințitul Sofronie, Episcopul Oradei, a prezentat succint viața românilor ortodocși din eparhie, situația prezentă a comunităților și activitățile pastoral-misionare din ultimii ani. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și-a exprimat

bucuria de a vizita Oradea la moment aniversar, de a fi întâmpinat atât de frumos de credincioșii din Bihor și de a găsi aici o biserică vie. „O eparhie nouă înseamnă o etapă nouă în istoria unui ținut, a unei regiuni. Dacă în 1920 s-a reînființat Episcopia Oradei, vedem că de atunci și până astăzi a tot crescut numărul parohiilor, mănăstirilor și, mai ales, numărul bisericilor noi care s-au construit și se construiesc”, a spus Patriarhul României. E.I.

Din înțelepciunea Patericului

Să nu-i judecăm niciodată pe ceilalți

A fost odată un om bătrân. El avea regulă să mănânce doar trei pesmeți pe zi. Într-o zi a venit să-l viziteze un prieten. Stând ei să mănânce, bătrânul l-a servit pe prietenul său cu trei pesmeți, așa cum mânca el. Însă acesta a mâncat cei trei pesmeți și nu s-a săturat.

– Mai ia trei pesmeți, căci nu te-ai săturat!, i-a zis bătrânul.

– Mulțumesc, într-adevăr mai voiam! a răspuns musafirul.

Mâncând și ceilalți trei pesmeți, oaspetele s-a ridicat să plece. La despărțire, bătrânul i-a zis:

– Știi, frate, că n-ar trebui să slujim trupului, ci sufletului nostru?

– Iartă-mă, te rog!, a fost răspunsul prietenului.

Dar iată că, a doua zi, apoi a treia zi, bătrânul mânca precum îi era obiceiul cei trei pesmeți și tot se simțea flămând.

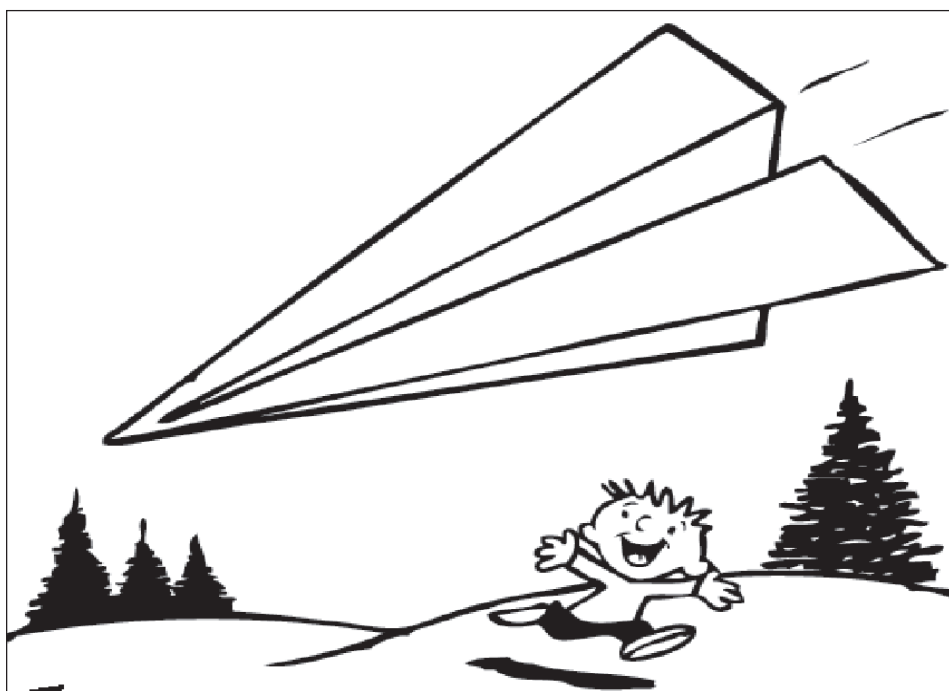
Era din ce în ce mai slăbit. Atunci a realizat că Dumnezeu nu îl mai ajută.

– Doamne, iartă-mă, te rog!, a strigat el cu lacrimi.

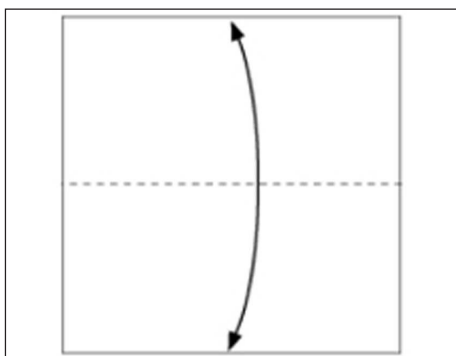
Pe când se ruga el așa, un înger a venit și i-a spus:

– Să știi că orice faptă bună face omul pentru sufletul său este darul lui Dumnezeu, care îl întărește și-l poate săvârși. De aceea, nu trebuie să-i judecăm pe frații noștri. Poate că ei au alte daruri, pe care tu nu le știi.

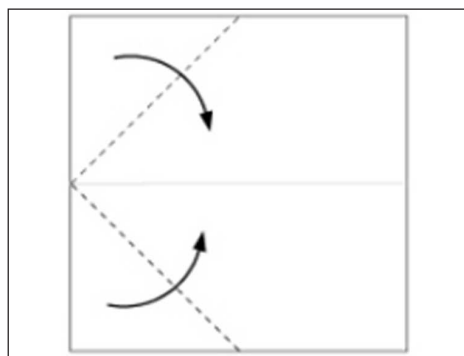

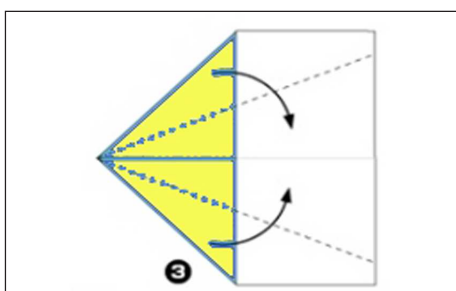
Avion origami

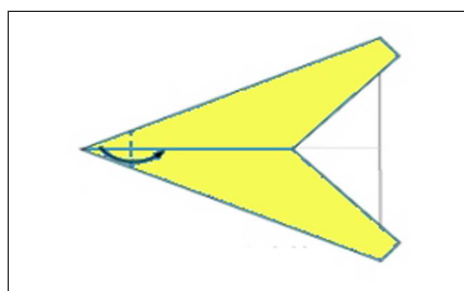
1 Hârtia se îndoaie ca să se creeze o dungă și se desface la loc

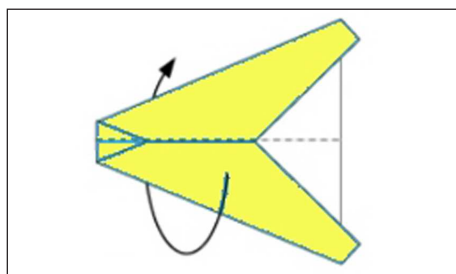
2 Se îndoaie pe linia punctată, către linia de mijloc

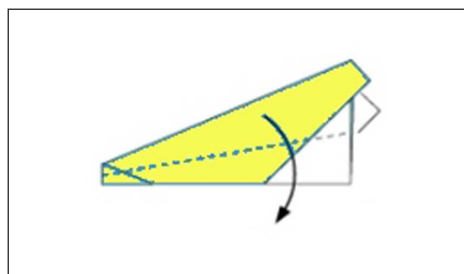
3 Se îndoaie pe linia punctată

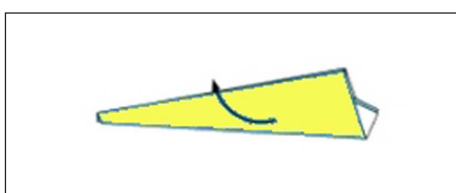
4 Se îndoaie pe linia punctată

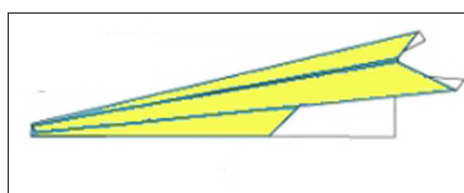
5 Se îndoaie spre dos pe linia punctată

6 Se îndoaie pe linia punctată

7 Se ajustează aripile la un unghi de 90 de grade

8 Gata avionul!

GHICITORI

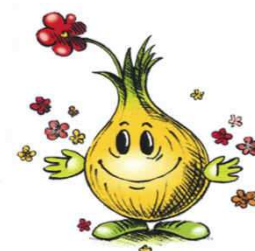
Parcă e un măr frumos,
Dar păcat că-i mustăcios!

Am cămăși nenumărate,
Plângi de le dezbraci pe toate!

Am o față rotunjoară,
Cu rochiță roșioară,
Când se-ncepe-a dezbrăca,
Toți pornesc a lăcrima!

Din cămăși făcută-i toată
De scoți una, plângi pe toată.

(ndpæc)

Joc de toamnă

Pentru că pe 1 septembrie a început deja școala, am ascuns, pentru voi, 10 obiecte care nu ar trebui să lipsească din ghiozdanul vostru.

V	D	T	N	L	C	A	I	E	T	E
L	A	L	P	E	N	S	U	L	E	N
H	C	X	N	S	T	C	X	D	N	B
S	U	B	K	I	G	U	M	A	S	V
X	A	X	C	A	R	T	I	J	N	H
B	R	D	R	H	I	I	L	X	K	T
P	E	N	A	R	S	T	I	L	O	U
S	L	C	R	E	I	O	A	N	E	L
H	E	S	B	V	S	A	B	J	X	V
R	I	G	L	A	J	R	N	S	X	D
N	I	N	X	R	V	E	L	V	K	T

Colorați!

Succesele elevilor julani la concursuri de ciclism și scrimă

Abia a început noul an școlar, când am și revenit cu prezentarea școlărilor talentați, aflând de succesele a doi elevi ai Școlii generale „Nicolae Bălcescu” din Jula, care au câte-un hobby interesant, nu prea obișnuit la vârsta lor.

Marc Illich din clasa a 6-a a câștigat recent campionatul național de ciclism din Ungaria, iar Zoltán Benedek din clasa a 2-a a obținut locul 4 la concursul de scrimă din Seghedin.

Un ciclist campion

Marc a început să pedaleze mai serios de jumătate de an, iar la 12 septembrie a obținut locul 1 la Campionatul de ciclism din Ungaria, la cursa contra cronometru de la Mosonmagyaróvár. Conurenții în pereche au tre-

țã să fac antrenamente, să mă duc cu bicicleta zilnic câte 40 de km. După ce am luat în serios acest sport, tata a contactat un antrenor din Seghedin, după care am ajuns să fiu membrul Clubului Sportiv de Ciclism din Seghedin. De atunci, clubul m-a înscris la

– Cele mai importante condiții sunt energia, concentrarea psihică și fizică, tehnica și, bineînțeles, bicicleta. Eu personal cel mai mult cred în tărie. Antrenorul meu zice că actualmente eu am cea mai multă tărie în Ungaria. Am succese și printre cei de vârstă mai mare. Îmi doresc să ajung odată în cluburi internaționale și să concurez și în străinătate. Sper să reușesc.

Marc ne-a mai povestit că dacă va avea succese și în continuare, clubul de ciclism din Seghedin îi va da o bicicletă profesionistă.

Mânuitorul de săbii

Zoltán Benedek din clasa a 2-a a făcut cunoștință cu scrima cu un an în urmă, iar la un concurs internațional din Seghedin, la care au participat și copii din Timișoara, iar Zoltán a luat locul 4. Despre pasiunea sa mi-a povestit micuțul mânuitor de săbii.

– Am vrut să fac sport, dar nu mi-a plăcut niciunul. Odată am văzut cu mama afișat că se fac cursuri de scrimă. Deoarece m-a interesat de mult, m-am dus să văd. Am încercat să mănui cu sabia, și m-am

îndrăgostit de acest sport. De atunci mă duc la antrenamente aici la Jula, de două ori pe săptămână.

– Cum se desfășoară antrenamentele?

– Antrenorul ne învață cum să pășim, cum să ținem sabia, cum să înaintăm și să împungem.

– Familia nu se îngrijorează pentru tine?

– Nu, părinții și bunicii sunt foarte mândri de mine.

Bineînțeles, nu putem face nimănui vreun rău, pentru că avem haine de protecție și săbiile nu sunt ascuțite. Îmi place foarte mult să particip la antrenamente și la concursuri, unde mi-am găsit mulți prieteni buni. Ne bucurăm de succesele celor doi băieți și invităm și alții să ni se prezinte cu pasiunile lor în paginile Foii românești.

Rita Păcșas

buit să facă 6 km în timp cât mai scurt. Marc, și perechea sa Fekete András din Seghedin, au reușit să facă acest traseu în 11 minute și 15 secunde, cu 30 de secunde mai repede decât cei clasați pe locul doi. Marc ne-a povestit și nouă cu mult elan despre succesele sale.

– Tata mi-a cumpărat o bicicletă, după care am început din propria-mi voin-

mai multe concursuri, unde am reușit să obțin rezultate bune. Acum particip la concursuri în categoria U13, în care sunt concurenți de 11–12 ani. Însă din ianuarie voi fi introdus în categoria U15.

– Cum te antrenezi?

– Săptămânile trecute m-am concentrat asupra tăriei, de exemplu să mă descurc cât mai bine la o distanță de 6 km în vânt din față, în spatele meu și în vânt lateral, cu un puls de 180. Atunci pedalez singur până la Újkígyós, Chitighaz și Jula, un traseu de 40 de km.

– Dacă abia de jumătate de an ai început în mod serios acest domeniu sportiv, înseamnă că ai secretele tale pentru victorie. Care sunt secretele tale pentru succes?

Să ne descoperim talentul

◆ Dacă atunci când vedem alt copil plângând îi cântăm ca să-l liniștim, e clar că avem muzică în sânge.

◆ Dacă atunci când privim o floare îi studiem cu atenție structura și îi numărăm petalele, suntem înclinați spre o fire analitică. Cu siguranță ne va plăcea matematica.

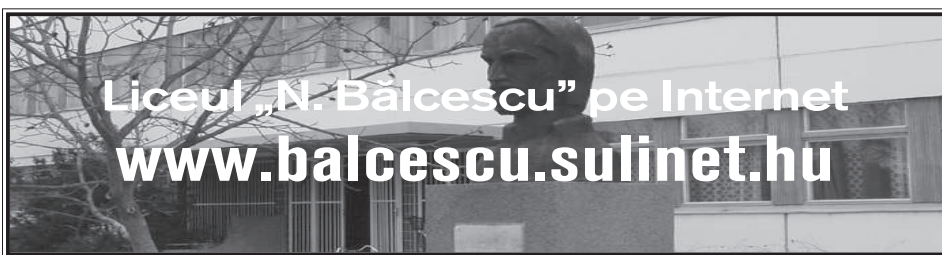
◆ Fascinația pentru insecte și animale ne poate indica pasiunea pentru știință din anii ce vor urma.

◆ Dacă imediat ce construim un castel de nisip sau din lego simțim nevoia să spunem o poveste despre el, suntem atrași de poezie/literatură.

◆ Dacă mișcările ne sunt exact în ritmul muzicii atunci când dansăm, exersăm-ne acest talent! Nu se știe niciodată...

◆ Dacă suntem genul care plânge de fiecare dată când ne iau de la grădiniță sau școală, ne vom comporta bine într-un sport de echipă. Să încercăm fotbal sau volei când vom mai crește puțin!

Sunt doar câteva detalii, a căror listă o pot completa părinții, pentru că ei ne cunosc cel mai bine.

Trecutul și viitorul comun al bihorenilor

La invitația Primăriei din Holod, în prima sâmbătă din septembrie am vizitat această localitate bihoreană. Relațiile noastre durează mai bine de un deceniu, relații care au fost realizate și sunt întreținute și azi sub patronajul domnului *Aurel Chiriac*, directorul Muzeului Țării Crișurilor din Oradea. Strânsa legătură spirituală a fost asigurată de memoria și moștenirea literară a lui *Iosif Vulcan*, dar și de spiritualitatea activității preotului ortodox *Alexandru Igna*.

Am fost primiți cu mult drag de primarul *Daniel Cioleş* și colegii săi, iar după scurte discuții am depus coroane de flori la bustul lui *Iosif Vulcan* și apoi la mormântul preotului

lui *Alexandru Igna*. În depășirea barierelor de limbă am fost ajutați în permanență de domnul director *Aurel Chiriac*. Fără dânsul am fi avut probleme serioase în discutarea planurilor comune de viitor, planuri pe care le-am definitivat la masă albă, într-o atmosferă priete-

sălii sportive, ne-am luat rămas bun de la gazdele noastre. Ne-am întors de la Holod cu amintiri plăcute despre o localitate bihoreană extrem de frumoasă și gazde extrem de simpatici.

Spre casă am mai avut parte de o surpriză: ne-am oprit la Oradea, la Expoziția de agricultură, unde am întâlnit și niște prieteni buni. Aici am gustat mâncărurile ciobanilor sibieni, balmoșul și carnea de miel friptă la grătar.

Membrii Autogovernării Românești din Leta Mare și susținătorii noștri s-au arătat foarte mulțumiți de această zi frumoasă din septembrie, pentru care mulțumim și pe această cale organizatorilor din Holod și Oradea.

Ioan Nemeș, Leta Mare

nească. Aici am stabilit ca data următoare să ne întâlnim la Leta Mare, la sărbătoarea organizată în memoria lui *Iosif Vulcan*.

După vizitarea școlii și a

Picturile lui Cohan la Bruxelles

Institutul Cultural Maghiar din Bruxelles și-a deschis stagiunea pe anul 2010/2011 în ziua de 10 septembrie, cu vernisajul expoziției de pictură și grafică a artistului *Iulian Gheorghe Cohan*, de la a

cărui naștere în primăvară s-au împlinit 100 de ani. Expoziția artistului de origine română a fost deschisă de europarlamentarul *Deutsch Tamás*, dr. *Havassy Péter*, directorul Muzeului *Corvin János* din *Jula* și dr.

Perjési Klára, primărița *Julei*. Vernisajul a fost urmat de un concert în memoria lui *Erkel Ferenc*, cu ocazia bicentenarului nașterii muzicianului. Înainte de prezentarea repertoriului din operele lui *Erkel Ferenc* de către *Corul Mixt Bartók Béla* din *Bichișciaba*, *Lindenbergné dr. Kardos Erzsébet*, referent cultural al Primăriei *Jula* a prezentat viața lui *Erkel Ferenc* în limba franceză.

Sâmbătă, în catedrala *Sf. Mihai* din Bruxelles, *Corul Mixt Bartók Béla* din *Bichișciaba* a dat un concert pentru adunarea fondurilor în ajutorul sinistraților din *Ungaria*, la care s-au adunat aproape 200.000 mii de forinți.

La vernisaj a participat și fratele pictorului, *Ioan Cohan*, alături de 35 de julași, care au călătorit la Bruxelles în special pentru acest eveniment. Expoziția din picturile și graficele lui *Gheorghe Cohan* va fi deschisă până pe 10 octombrie 2010.

A.C.

În fotografia primită de la Institutul Cultural Maghiar din Bruxelles realizată la expoziția lui *Gheorghe Cohan* de la stânga la dreapta: dr. *Reményi Krisztina*, director, Institutul Cultural Maghiar din Bruxelles, dr. *Havassy Péter* director, Muzeul *Corvin János* din *Jula*, *Lindenbergné dr. Kardos Erzsébet*, referent cultural, *Deutsch Tamás*, deputat EP, *Ioan Cohan*, fratele artistului, dr. *Perjési Klára*, primărița orașului *Jula*, *Parais Simon*, colaborator, Institutul Cultural Maghiar din Bruxelles, *Krikovszky József*, director, Reprezentanța regională din Sudul *Ungariei* la Bruxelles, *Rábai Györgyné*, *Corul Mixt Bartók Béla* din *Bichișciaba*.

Colaborare între ICR Budapesta și Muzeul Casa Terorii

Vineri, 17 septembrie, Institutul Cultural din Budapesta a deschis stagiunea de toamnă a Film Klub printr-un eveniment realizat în parteneriat cu Muzeul Casa Terorii. Sub genericul „România prin ochii românilor”, perspectiva inedită a trecutului recent și a societății românești în tranziție pe care cinematografia românească o oferă a fost discutată la o serie de proiectii și dezbateri cu participarea cineaștilor din România și Ungaria.

Primul film a fost „A fost sau n-a fost?”, în regia lui *Corneliu Porumboiu*, producție prezentă la diferite festivaluri internaționale – Sarajevo, Helsinki, Telluride, Toronto, Karlovy Vary sau Copenhagen și câștigătoare atât a celui mai important premiu pentru un regizor debutant la festivalul de la Cannes, „Camera d’Or” cât și a premiului pentru distribuție „Label Europa Cinemas”.

După profilul pe care l-au schițat dr. *Schmidt Mária*, directorul muzeului și dr. *Brîndușa Armanca*, directorul ICR Budapesta, publicul a fost invitat să vizioneze filmul regizorului român, o interesantă meditație cu privire la civism, veleitarism și conștiință. Apoi, regizorul *Corneliu Porumboiu* a participat la o masă rotundă alături de regizorul maghiar *Török Ferenc* și de criticul de film *Gelencsér Gábor*. Cu acest prilej, cineastul român a vorbit despre modul său personal de a privi lumea rezultată după căderea Cortinei de Fier.

Casa Terorii din Budapesta este unul dintre muzeele de istorie recentă din Europa, care valorifică expresiv similitudinea dintre teroarea comunistă și cea fascistă, într-o locație care, stranie ironie a istoriei, a găzduit decenii la rând sediul Securității ungare, AVO.

R.P.

Ioan Nemțoi expune la Pécs

Martți, 28 septembrie, de la ora 17.00, Institutul Cultural Român la Budapesta, în parteneriat cu Municipality orașului Pécs – Capitală Culturală Europeană 2010 și Centrul de Management Pécs vernisează, la Centrul de Știință și Biblioteca din Pécs, expoziția „Glass Universe by Nemțoi”. Artistul român, care se bucură de o mare apreciere în Ungaria, în special după impactul expoziției „Who is afraid of glass”, prezentată de ICR Budapesta la Palatul Artelor din Budapesta la Spring Festival 2009, i se pun de această dată la

dispoziție 650 mp de spațiu cu înălțimi de cca. 5 m, pentru a însufleți și pentru a transforma într-un univers aparte interiorul vitrat al noului Centru de Știință. Centrul de Știință și Biblioteca din Pécs este una dintre cele mai importante investiții culturale ale orașului, un imens edificiu de sticlă, cu multiple funcțiuni culturale, de la bibliotecă și arhivă, la spații expoziționale și de întruniri științifice. Expoziția va putea fi vizitată de marele public până în data de 29 octombrie 2010.

A.B.

„Pentru mine a fi educatoare nu înseamnă un loc de muncă ci o chemare...”

Interviu cu Maria Rocsin Pekárik, educatoare la grădinița din Jula

– Lucrez ca educatoare din 1997, de când am terminat Facultatea pedagogică din Szarvas, iar de opt ani lucrez la grădinița din Jula. La începutul lunii septembrie mi-am reînceput activitatea după trei ani de concediu de maternitate. Am pășit pragul grădiniței cu emoții, atât pentru fetița mea Zenaida, care a intrat și ea la grupa mică, cât și pentru mine, deoarece de când am plecat în concediu s-au schimbat niște lucruri aici la grădiniță. Dar am fost primită bine de către colege, suntem un colectiv bun, avem o șefă care ne ajută în toate, iar la grupa la care sunt educatoare, grupa mixtă „Buburuza”, am primit o colegă care mă ajută mult.

– Cum este acum să lucrezi ca educatoare și mamă totodată?

– În primul rând, aș dori să spun că am primit de la Dumnezeu un îngerăș și mă simt cea mai fericită mămică din lume că am o fetiță cuminte, sănătoasă și frumoasă, deoarece pentru mine ea este cea mai frumoasă din lume. E cu totul altfel acum că sunt mamă. Până acum iubeam copiii ca și când ar fi ai mei, acum trebuie să știu că am o fetiță și ea este a mea, dar trebuie să mă ocup de acești copilași cu aceleași sentimente ca și înainte.

– Cum vezi relația dintre educatoare și copil?

– Relația dintre educatoare și copii se bazează pe respect reciproc, prietenie, înțelegere și, în primul rând, dragoste. Educatoarea este pentru copil o a doua mamă. Se întâmplă chiar foarte des ca unii copii să îmi spună „mami”. Cei mici se cuibăresc în brațele noas-

tre. Dacă îi supără ceva, atunci vin iute la „mama lor” de la grădiniță, cerându-i ajutorul, plini de încredere și dragoste. Iar această nouă mămică, știe să-i mângâie, să-l dojenească pe cel vinovat, să-i împace, e plină de răbdare și tact. Relația între noi este foarte bună, copiii și părinții m-au primit atât pe mine cât și pe colegele mele. La fiecare grupă suntem câte două educatoare, o educatoare care îi învață pe copii românește și o educatoare maghiară.

– Care sunt pentru tine satisfacțiile acestei munci?

– Pentru mine a fi educatoare nu înseamnă un loc de muncă ci o chemare. Înseamnă respect pentru copii și părinți, înseamnă foarte multă muncă, răbdare și responsabilitate. Consider că dacă nu iubești copiii și nu pui pasiune în munca ta alături de ei, nu ai ce să cauți în învățământ. Avem convingerea, că fiecare copil din grupă reprezintă o valoare, o identitate cu caracteristici pozitive semnificative, ce sunt dezvoltate, prețuite și susținute prin crearea unui mediu favorabil dezvoltării și prin calitatea activităților desfășurate împreună. Aici, împreună cu ceilalți părinți, încerc, ca părinte și ca pedagog, să caut cele mai eficiente căi pentru îmbunătățirea relațiilor interpersonale cu copiii, pentru o dezvoltare optimă a personalității lor. Iar cea mai mare satisfacție a noastră, a educatoarelor este, și cred că nu trebuie satisfacție mai mare decât aceea, când dimineața mititeii aleargă în brațele mele și îmi zic: „aici la grădiniță tu ești mămică mea...”

–

Anca Butar

Jula a găzduit prima ediție a concursului de gătit IPA

În sâmbăta din 11 septembrie, Asociația Internațională a Polițiștilor, secția maghiară și secția română, au organizat în comun, la Jula, prima ediție internațională IPA a concursului de gătit. În Campingul Thermal de la marginea orașului Jula, încă de vineri seara a fost mare veselie, zeci de echipe, majoritatea din România, punându-și la încercare talentul în gastronomie. La eveniment au participat și numeroși români din Ungaria.

După cum ne informează site-ul IPA România, Asociația Internațională a Polițiștilor are în rândurile sale oameni de pretutindeni, neangajați politic. Cei mai mulți dintre ei sunt polițiști, dar sunt și jandarmi, polițiști de frontieră sau pompieri. Cu toate că, uneori, îi separă mii de kilometri, că au o cultură diferită sau că vorbesc, în marea lor majoritate, o altă limbă, au aderat fără echivoc la ideea de prietenie și eforturile britanicului Arthur Troop, fondatorul organizației. Prietenia a fost cea care, încă de la început, a reprezentat, pentru organizație, temelia pe care au fost construite, cu timpul, toate mecanismele de funcționare. IPA este implicată și în numeroase acțiuni de caritate, ce demonstrează sensibilitatea și generozitatea membrilor ei. Reamintim aici și vizita unei delegații din Reșița a membrilor IPA România, care au făcut în 2009 și 2010 o importantă donație de carte pentru Liceul „N. Bălcescu” din Jula.

IPA Secția Română a fost fondată pe 31 august 1992 și afiliată la International Police Association la 25 octombrie 1996. La finele anului 2009, în IPA Secția Română funcționau 125 regiuni (filiale), însumând peste 57.000 de membri.

La concursul de gătit de la Jula l-am întâlnit și pe

vicepreședintele IPA Secția Română, dr. Ioan Mircea Gherghiță, care a fost pentru prima dată în orașul Jula, dar nu pentru prima dată în Ungaria.

– Am mai fost în Pécs, am vizitat Budapesta de două ori, am fost în trafic de mai multe ori prin Ungaria, iar ultima dată, înainte de a veni la Jula, am fost la Balaton.

– Cum s-a ajuns la organizarea acestui eveniment internațional IPA tocmai aici, la Jula. De unde aceste relații și de când durează ele?

– Este o inițiativă a regiunii IPA Jula, care anul acesta a fost prinsă în calendarul internațional al Asociației Internaționale a Polițiștilor cu sediul la Londra și, ca urmare, a acestei inițiative, fiind publicată pe site-ul asociației internaționale, cei care au dorit și-au manifestat intenția de a participa.

– Deoarece evenimentul se desfășoară în Jula, eu m-am așteptat ca majoritatea participanților să fie unguri, dar văd că au venit foarte mulți din România. De unde acest mare interes?

– Nu este o surpriză faptul că nu suntem proporțional egali. Noi, românii suntem doritori de asemenea activități, sunt niște activități inedite, ne place inițiativa celor de la Jula și am răspuns cu prietenie. Nu știam exact câte echipe participante vor fi din Un-

garia, dar noi accesând site-ul internațional ne-am informat despre acest concurs, ne-am pus de acord și am zis să fim cât mai multe echipe, având în vedere că este prima ediție internațională, la un eveniment de așa anvergură am dorit să-l onorăm cu prezență deosebită.

– Din ce zone ale României au venit participanții?

– Din România sunt reprezentate aproape toate zonele: Moldova, reprezentată de cei de la Focșani și Vrancea, Oltenia este reprezentată de la Dolj, Transilvania are aici mai multe echipe: Cluj, Satu Mare, Arad, Banatul este aici prin timișoreni și cei din Caraș-Severin, ca aspect cuprinde toată aria geografică a României. Și în discuțiile pe care le-am purtat cu acești colegi și prieteni, pentru că la noi în IPA există deviza „servicii prin prietenie”, toți au răspuns cu dragoste și până în acest moment sunt încântați de condițiile și de organizarea deosebită.

Buna organizare a evenimentului s-a datorat în mare parte soților Ana și Petru Iepure, proprietarii Pensunii Fenyő, și Valeriei Olar Váradi, secretara secției julane a IPA Ungaria, dar a venit în ajutor și Eva Bocsor Karancsi din Bichișciaba.

– Acțiunile Dvs. au trecut deja granițele, au ajuns și la noi în Ungaria, la comunitatea românească,

deja de două ori am primit donații de carte din partea asociației dumneavoastră pentru liceul românesc din Jula. În România cum sunt văzute aceste acțiuni?

– Paleta activităților pe care le desfășoară IPA Secția Română este foarte vastă, dar noi considerăm că există loc și de mai bine, de diversificare, având în vedere că sunt vicepreședinte cu relații internaționale, voi discuta cu reprezentanții regiunilor noastre ideea de a găsi mai multe posibilități de a dona carte sau alt material reprezentativ din zona noastră și la alte instituții ale comunității dumneavoastră. Aș vrea să spun că am rămas surprins plăcut în aceste zile cât am stat la Jula. Am întâlnit cetățeni maghiari și români din Ungaria, cu care am avut o relație extraordinară, prietenească, amicală, au fost foarte comunicativi, foar-

te calzi și sunt plăcut impresionat, de aceea este un motiv de a reveni în această frumoasă localitate.

Juriul alcătuit din meșterii bucătari Ioan Brindaș din Jula și Florin Torcoș din Arad au decis că cea mai bună tocăniță a fost pregătită de echipele Gyepes-Team Gyula (1), Odorheiu-Secuiesc (2) și IPA Cluj-Napoca (3), cea mai bună friptură de Arad IPA Regiunea I. (1), IPA Sibiu-Mediaș (2) și IPA Tășnad-Satu Mare (3), cea mai bună prăjitură de IPA Bistrița-Năsăud (1), IPA Budapesta (2) și IPA Reșița 2 (3), iar cea mai bună tuică de IPA Budapesta (1), Odorheiu-Secuiesc (2) și IPA Cluj-Napoca (3).

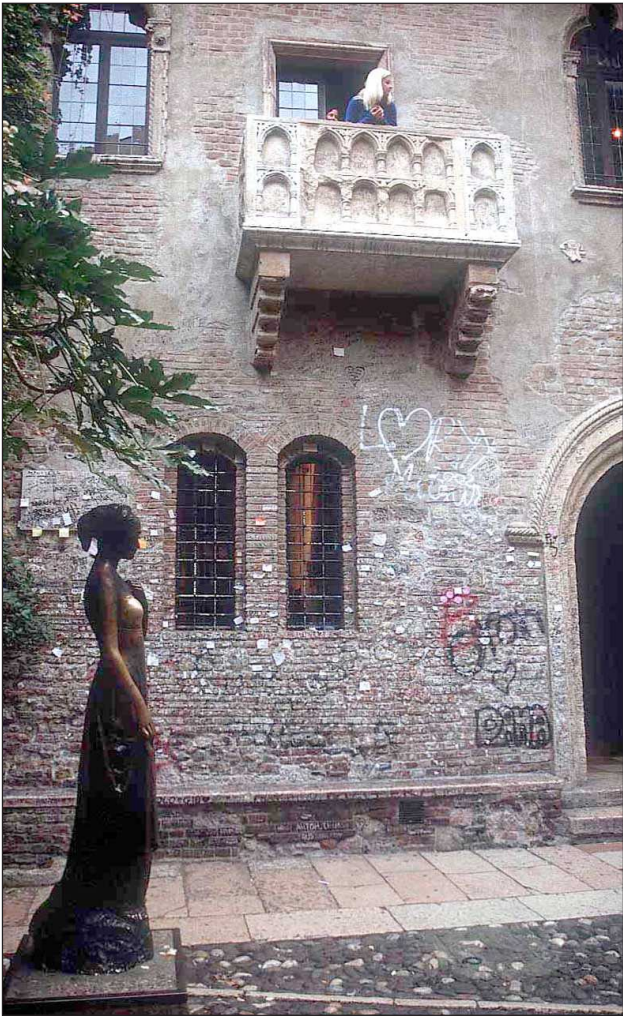
Pentru aspectul exterior al standului a primit premiu IPA Bistrița-Năsăud, iar pentru categoria de îmbrăcăminte IPA Sibiu-Mediaș.

E. Iova

Mai multe imagini pe www.foaia.hu

Un euro pentru balconul Julietei

Autoritățile din Verona au decis să introducă o taxă de un euro pentru vizitatorii faimosului balcon și au dat asigurări că vor găsi soluții pentru a evita cozile de la intrare și ieșire. După trei ani de la primul anunț făcut referitor la un eventual tarif de intrare, autoritățile din Verona au decis să introducă o taxă de un euro pentru vizitatorii faimosului balcon.

Decizia introducerii taxei este confirmată și de primarul orașului Verona, Flavio Tosi, care a explicat că „vom analiza doar cele mai bune soluții tehnice pentru a evita cozile de la intrare și ieșire”. Primarul a mai precizat că veronezii (locuitorii din Verona) nu vor plăti intrarea „simbolică” de un euro.

Potrivit presei din Peninsula, introducerea taxei este motivată și de criza actuală. Ținând cont că în fiecare an curtea Casei Julietei, simbolul iubirii nefericite, este vizitată de cel puțin un milion și jumătate de persoane, administrația locală a considerat că banii obținuți astfel vor fi folosiți pentru întreținerea monumentului.

Una dintre temerile autorităților este aceea că odată cu amplasarea dispozitivelor metalice și a taxei de intrare se vor crea cozi interminabile. Aceeași temere o au și ghizii turistici. „Intrarea cu taxă ar putea fi o soluție bună, dar problema este aceea că ar putea să devină un obstacol al accesului spre sit”, este de părere Katia Galvetto, ghidul unui grup de turiști străini. „Prea multe cozi. Casa Julietei este cu siguranță un obiectiv turistic prin care trec mulți.

„Îmi amintesc însă că în februarie, de Sf Valentin, de sărbătoarea îndrăgostiților, s-au format cozi foarte lungi, asta când intrarea era gratuită”, spune Katia Galvetto. Nici vizitatorii nu sunt nemulțumiți de noua taxă. Comparativ cu alte taxe de intrare în alte obiective turistice din Italia, acest bilet are un preț foarte mic. Intrarea la Colosseum-ul din Roma costă 9 euro, la Muzeul Vaticanului – 16 euro, la muzeul Domului din Florența – 10 euro, iar la Palatul Dogilor din Veneția – 14 euro.

Discovery Channel va difuza șapte scurtmetraje cu protagoniști români

Discovery Channel va difuza, din 27 septembrie, șapte producții locale de scurtmetraj, de câte trei minute, cu protagoniști români care întruchiează spiritul televiziunii prin pasiunile și stilul lor de viață, a anunțat Ada Roseti, Channel Director Discovery, marți, într-o conferință de presă.

Potrivit Mediafax, noua grilă de toamnă a postului Discovery Channel, creată sub conceptul „Descoperă eroul din tine!”, aduce telespectatorilor premiere cu cei mai cunoscuți eroi Discovery, dar și șapte producții locale de scurtmetraj, cu protagoniști români.

Astfel, Florin Mârza, în vârstă de 22 de ani, face parkour – un sport urban care implică sărituri –, Sebastian Codreanu, în vârstă de 23 de ani, construiește motociclete, Mihai Barbu, în vârstă de 30 de ani, este motociclist aventurier și a mers cu motocicleta până în Mongolia, Roland Hermann, în vârstă de 32 de ani, este medic stomatolog și a mers până în cele mai îndepărtate regiuni din lume ca să ofere îngrijire medicală unor oameni care nu

au acces la acest tip de servicii, Marian Chiriac, în vârstă de 44 de ani, este maratonist și antrenează șapte persoane ca să participe la maratonul Bucureștiului, care se va desfășura în data de 17 octombrie, Florin Căpitănoiu, în vârstă de 18 ani, este aeromodelist, iar Szabó Jenő, în vârstă de 42 de ani, este scufundător.

Poveștile celor șapte români vor putea fi văzute de telespectatorii Discovery Channel începând din 27 septembrie, în fiecare zi, de

programe în România?». Pentru spectatorii Discovery este mai important ca programul să fie Discovery, decât să fie românesc.

De doi ani și jumătate caut subiecte, oameni, povești care să merite să fie spuse. În spatele ideii de Discovery stă un anumit tip de entuziasm, un anumit tip de atitudine. Ideea a fost să căutăm oameni. Avem eroi Discovery și avem eroii români.

Nu am pretenția că sunt singurii, că sunt cei mai

buni, am aflat poveștile lor și ne-au plăcut.

Ei sunt eroii noștri, cred că sunt niște buni ambasadori ai ideii de Discovery”, a declarat Ada Roseti, Chan-

nel Director pentru România, Ungaria, Republica Cehă și Slovacia, Discovery Networks Central Europe.

Ea a precizat că Discovery vrea să îi susțină în continuare pe cei șapte eroi români. „Vrem să-i susținem în continuare cu numele Discovery și cu resursele pe care le avem, pentru că noi credem în proiectele lor”, a spus Ada Roseti.

R.P.

la ora 21.00. Ulterior, filmulețele vor fi disponibile și online, pe pagina de Facebook a Discovery România și pe alte site-uri.

Scurtmetrajele au o durată de trei minute, iar pentru producția acestora Discovery România a colaborat cu Videograma (Sorin Avram) și Transart (Daniel Ardelean).

„De când am început să lucrez la Discovery, am primit în mod repetitiv întrebarea «De ce nu facem

Festival de film la Cluj

Peste o sută de filme vor fi prezentate în cadrul Festivalului de Film Comedy, care va avea loc la Cluj-Napoca, între 8 și 17 octombrie.

Organizatorii au ales cele mai bune producții de gen lansate în 2010, cele mai explozive comedii din

palmaresul unor țări de referință în domeniu, dar și capodopere cinematografice. Peliculele vin din țări

precum Germania, Turcia, Marea Britanie, Franța, SUA, Spania, Australia, Cehia, Portugalia, Italia, Japonia și România. Filmele Comedy vor rula în cinematografele Republica, Arta și Victoria, însă organizatorii pregătesc și alte spații de proiecție, tot în municipiului Cluj-Napoca.

Din juriu fac parte regizori, scenariști, producători, dar și jurnaliști. Printre aceștia se numără și Andreas Stroehl, directorul Festivalului de Film de la München (Germania).

Tenis de masă

Primii pași niciodată nu sunt ușori

Echipa de pingpong din Micherechi duminică, 19 septembrie, a început campionatul în divizia Județ III, la Bichiș. De data aceasta, echipa a fost formată din *Petru Ruja* (Fecó) (antrenor-jucător), *Petru Iuhas* (Pötyögő), *Attila Iuhas* (Raditz) și *Vasile Berényi* (Berka). Vor participa la competiții echipele cu următoarele numere:

1. Békés IV.
2. Végegyháza III.
3. Csárdaszállás III.
4. Bélmegyer
5. Szeghalom III.
6. Micherechi
7. Végegyháza II.
8. Vésztő
9. Csárdaszállás
10. Aletea II.

Băieții noștri duminică au jucat:

Szeghalom III.–Micherechi 2–6

Micherechi–Bélmegyer 1–6

Csárdaszállás III.–Micherechi 6–4

Cine se uită la primele două rezultate poate să creadă că adversarii au câștigat ușor contra noastră, iar noi, care am fost de față, știm că fiecare meci a fost pierdut numai cu câte un punct sau două. Băieții noștri au jucat cap la cap cu toți adversarii. Deloc nu e vorba despre faptul că nu au avut noroc, ci că ai noștri au trebuit să se acomodeze cu

locul și atmosfera sălii. Noi nu avem mese potrivite pentru concursuri. După ce au început să se acomodeze, au câștigat un meci care s-a părut pierdut fiindcă cei de la Csárdaszállás au condus cu 3–2 și de aici au întors scorul.

Petru Ruja (antrenorul echipei): – Jos pălăria înaintea echipei noastre, fiindcă destul de repede s-a acomodat și la sfârșitul competiției am putut părași sala zâmbind, cu capul ridicat. Avem multă nevoie de două mese și palete speciale, altfel va fi tare greu să câștigăm.

Ioan Cozma (președintele asociației): – Băieții au jucat destul de bine luând în considerare condițiile în care au posibilitatea să facă antrenamente. Sper că vom mai putea aduna niște bani de la sponsori, ca să îmbunătățim condițiile despre care a vorbit și *Petru Ruja*.

Petru Iuhas, Attila Iuhas și Vasile Berényi (coechiperi): – Dacă am avea și noi asemenea mese cum sunt aici, atunci toate trei meciurile le-am fi câștigat.

Sponsorii echipei sunt: Primăria comunei Micherechi,

Csárdaszállás–Micherechi

4 decembrie, sâmbătă, ora 9.00/ seriile 7–9

Vésztő–Micherechi

Végegyháza–Micherechi
Micherechi–Aletea

„Campionatul Județean III există numai de 6 ani, la început numai județ I. Și județ II au existat, dar s-au prezentat 10 echipe din România (Salonta, Oradea, Arad, Chișineu-Criș), pentru asta am fost nevoiți să alcătuim și divizia a III-a. De anul trecut, și în România se organizează campionate, pentru asta sunt mult mai puține echipe române. Păcat, pentru că au fost echipe foarte bune, au ridicat mult nivelul campionatelor. Ne bucurăm foarte mult de faptul că și la Micherechi s-a format o echipă de tenis de masă”, ne-a informat *Bognár István*, asistent la federația județeană.

Actualmente, în divizia a III-a participă 63 jucători din 10 echipe. Echipa noastră din Micherechi s-a prezentat cu 15 jucători.

MIC

rechi, Bondár Attila, Mihai Nistor, Ioan Cozma, Vasile Març, Zoltán Ruja, Gheorghe Martin și Ioan Păcșu.

Următoarele competiții vor fi:

13 noiembrie, sâmbătă, ora 9.00/seriile 4–6

Micherechi–Végegyháza III.

Bichiș–Micherechi

Ultimele rezultate ale echipelor noastre de fotbal

NB.III	
Jula–Újbuda	2–2 (0–2)
Leta I. –Baktalórántháza	1–1 (0–0)
Județ I.	
Jamina SE–Șercad KLE	6–0(14)
Hajdúnánás–Leta II.	3–3(1–1)
Tótkomlós–Micherechi (Meciul nu ținut, pentru că terenul nu a fost potrivit)	
Județ II.	
Chitighaz–Magyarbánhegyes	2–1(0–0)
Medgyesegyháza–Bătania	4–1(1–0)
Ciorvaș–Csanádapáca	5–4(4–3)
Apateu–Földes	1–3(0–1)
Pocci–Kismarja	1–1(1–1)
Konyár–Jaca	5–0(3–0)
Săcal–Nagyrábé	3–4(0–3)
Județ III.	
Pusztaföldvár–Leucușhaz	2–1(0–0)

Următoarele meciuri de fotbal

25 septembrie 2010, sâmbătă, ora 15.00: Tuzsér–Leta I., Biharnagybajom–Pocci, Biharkeresztes–Săcal, Kismarja–Apateu, Jaca–Szentpéterszeg

ora 16.00: Șercad–Tótkomlós, Bătania–Vésztő, Békésszentandrás–Ciorvaș, Okány–Chitighaz, Újkigyós–Aletea, Tarhos–Crăstor

26 septembrie 2010, duminică, ora 15.00: Leta II. –Nyírmártonfalva

ora 16.00: Szolnoki MÁV–Jula, Micherechi–Gyomaendrőd, Leucușhaz–Kétsoprony

TVR 1

Luni 27 septembrie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 8.00 Pur și simplu delicios 8.15 Pirații Documentar 9.15 Serial. Dovadă de iubire 10.15 Ca la carte 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 13.50 Pur și simplu delicios 14.30 Emisiune în limba maghiară Goana după bani. Documentar 17.35 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.10. Serial. Tess 21.10 Serial. 30. Rock 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 23.15 Serial. Jocuri cu moartea.

Marti 28 septembrie

6.00 Telegiurnal 6.30 La prima oră 7.00 Desene animate 8.15 Pirații (R) 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 13.45 Pur și simplu delicios 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Atunci și acum (R) 17.00 Viața și banii 17.35 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.40 Fotbal: AS Roma-CFR Cluj.

Miercuri 29 septembrie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 8.15 Pirații. Documentar 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 14.30 Oameni ca noi (R) 15.00 Convițuri 16.00 Generația contra 17.25 Iubiri dincolo de ecran 17.35 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.45 Fotbal: Internazionale Milano-Werder Bremen.

Joi 30 septembrie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 8.00 Pur și simplu delicios 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.55 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 13.45 Pur și simplu delicios 14.30 Emisiune în limba germană **16.00 Interes general** 17.25 Iubiri dincolo de ecran 17.35 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Atingerea iubirii 22.00 CSI-Crime și investigații 23.15 Jocuri cu moartea.

Sorin Burtea, moderatorul emisiunii „Interes general”

Vineri 1 octombrie

6.00 Telegiurnal 7.00 Desene animate 8.15 Pirații (R) 9.15 Serial. Dovadă de iubire 11.50 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Circ internațional 17.35 Istoria de buzunar (R) 17.40 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Mystery Men 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 23.15 Serial. Jocuri cu moartea.

Sâmbătă 2 octombrie

6.00 Pro patria 6.25 Cântecul amintirii...amintirile cântecului (R) 7.25 Spectacolul lumii 8.00 Arca lui Noe (R) 8.40 Desene animate 9.35 Serial. Hannah Montana 10.30 Zile și nopți 12.00 Profesioniști 13.00 Telegiurnal 13.20 Vedeta familiei 14.10 Film. Un spion și jumătate 16.00 Călător pe viață (R) 16.30 Telegiurnal 17.30 Tezaur folcloric (R) 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Teroristul de lângă tine 21.50 Serial. Familia Simpson 22.50 Film. Atingerea iubirii.

Duminică 3 octombrie

6.00 Universul credinței 8.00 Ca la carte 9.00 Desene animate 10.00 Europa mea 10.30 Viața satului 12.00 Ultima ediție 13.00 Telegiurnal 13.20 Circ internațional 14.00 Vedeta familiei 15.00 Tezaur folcloric 16.00 Supermarket de divertisment 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Omul cu masca de fier 22.25 Garantat 100% 23.30 Film. Teroristul de lângă tine.

TVR 2

Luni 27 septembrie

6.00 Serial. Fii bărbat, Grace! 7.10 Film. Cerul din ochii tăi (R) 9.00 Telegiurnal 10.45 Vorbe peste timp 11.00 Telegiurnal 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Fii bărbat, Grace! (R) 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Aromăni 18.00 Serial. Aventurierii 19.00 Serial. Hotel Babylon 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.30 Serial. Atmosferă fierbinte.

Marti 28 septembrie

6.00 Serial. Fii bărbat, Grace! 7.00 Serial. Tandem de șoc (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegiurnal 10.15 Aromăni (R) 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Fii bărbat, Grace! (R) 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Aromăni. Documentar 18.00 Serial. Aventurierii 19.00 Serial. Hotel Babylon 20.00 D'ale lu' Mitică 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Baroana di Carini.

Miercuri 29 septembrie

6.00 Serial. Fii bărbat, Grace! 7.00 Serial. Tandem de șoc (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegiurnal 10.15 Aromăni (R) 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Fii bărbat, Grace! (R) 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Serial. Ghid de vacanță 18.00 Serial. Aventurierii 19.15 Baschet: Steaua-BC Kiev 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Atingea, viața mea.

Joi 30 septembrie

6.00 Crepusculul celților. Documentar 7.00 Serial. Tandem de șoc (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegiurnal 10.45 Vorbe peste timp 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Crepusculul celților (R) 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Serial. Ghid de vacanță 18.00 Serial. Aventurierii 19.00 Serial. Hotel Babylon 20.00 Imaginea succesului 20.30 Dincolo de hartă 22.10 Film. Răul din noi.

Vineri 1 octombrie

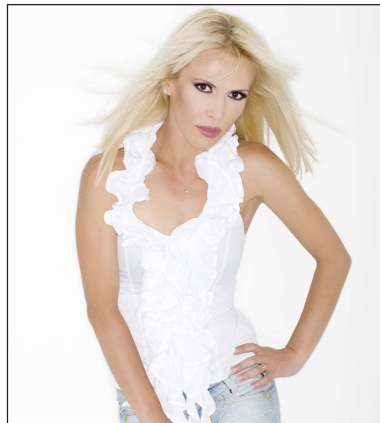
6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 Serial. Tandem de șoc (R) 8.00 Serial. Arabela 9.00 Telegiurnal 10.20 Serial. Ghid de vacanță 11.00 Telegiurnal 11.45 Doi care doinesc (R) 12.15 Zestrea românilor (R) 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Dumnezeu e american. Documentar 16.00 Serial. Tandem de șoc 17.30 Magazin olimpic 18.00 Puterea legii 19.30 Pescar hoinar 20.00 Vrăjitorii lui Jamie Oliver 21.00 Ora de știri 22.05 Dumnezeu e american (R) 23.10 Film. Unde este Fred?

Sâmbătă 2 octombrie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.35 Liber pe contrasens 10.00 Bugetul meu (R) 10.30 Între cer și pământ 11.00 Serial. Arabela 12.35 Atenție, se cântă! 14.00 Natură și aventură 14.30 Zestrea românilor 15.00 Lumea de aproape 16.00 Timpul citarelor 17.00 De ce iubim câinii și pisicile? Documentar 20.00 Concert. Trooper 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Povestea unui inel.

Duminică 3 octombrie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 Natură și aventură (R) **8.00 Motomagia** 9.00 Ferma 10.00 Doi care doinesc 10.30 Pescar hoinar (R) 11.00 Serial. Arabela 11.35 H...ora prichindeilor 12.30 Film. Logodnicul prietenei mele 14.15 Poate nu știai 14.30 Vrăjitorii lui Jamie Oliver (R) 15.00 Atlas 15.30 Chip și asemănare 16.00 Muzică și muzică 17.00 Pinguinii sub asediu. Documentar 19.30 ConturRo 20.00 Concert. Riff 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Cuplul arian.

Cristina Șoloc prezintă emisiunea „Motomagia”

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

27 SEPTEMBRIE, LUNI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

28 SEPTEMBRIE, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

29 SEPTEMBRIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

30 SEPTEMBRIE, JOI (Ștefan Crăsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30 Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

1 OCTOMBRIE, VINERI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

2 OCTOMBRIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

3 OCTOMBRIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00-18.00, pe unele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

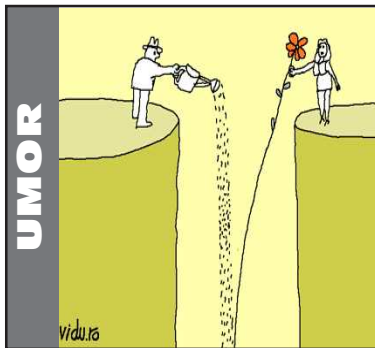
miercuri, 29 septembrie 2010 (m1 ora 14.00)

Reluare: vineri, 1 octombrie 2010 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

ICR Budapesta, împreună cu Muzeul Casa Terorii a lansat, la 17 septembrie, seria cinematografică a vizionărilor și a meselor rotunde lunare. Trecurul recent al societății românești în tranziție, oglindită de cinematografia românească a fost discutată cu invitați din România și Ungaria. S-a prezentat și primul film în regia lui Corneliu Porumboiu, intitulat „A fost sau n-a fost?”.

Realizator: **Aurel Becan**

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă pe drum principal (nr. 47) în Köröstarcsa, în apropiere fostei fabrici de paste făinoase, chiar și cu srl. Contact: +36-30/925-5583 (vorbim limba română).

Vând teren îngădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

De vânzare casă în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Apariția săptămânalului „Foaia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

Votați candidații Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria!

Cele mai numeroase două comunități românești din Ungaria trăiesc în localitățile Micherechi și Chitighaz. Cele două comune din zona orașului Jula au școli și grădinițe, biserici și instituții în care se vorbește și în ziua de azi limba română. Pentru viitorul acestora, nu este indiferent cine îi va reprezenta în noile autoguvernări românești locale. Votați candidații Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria!

Teodor Martin

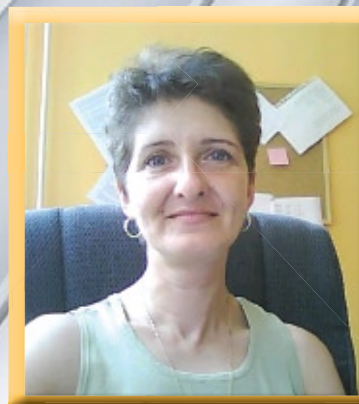
Gheorghe Ardelean

Dorin Gavra

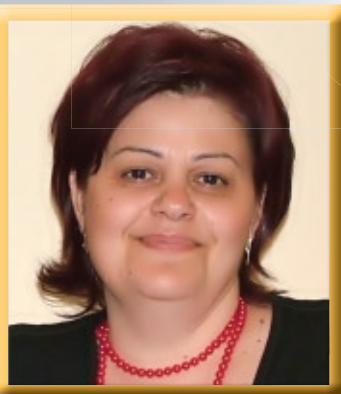
Bertold Netea

Andreea Abrudan

Maria Zombai

Maria Pătca Petrușan

Gheorghe Netea

Petru Rózsavölgyi

Dumitru Borbil

